

Zakład Socjologii Miasta IS USz
zaprasza na konferencję pt.

BLOKI DZISIAJ

13-14 grudnia 2018 r.

Ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Bloki dzisiaj*

13-14 grudnia 2018 r.

Miejsce: Instytut Socjologii, ul. Krakowska 71-79, 71-017 Szczecin

Organizatorzy

Zakład Socjologii Miasta
Instytut Socjologii Uniwersytet Szczeciński

Patronat

Sekcja Socjologii Miasta PTS

POLSKIE TOWARZYSTWO SOCJOLOGICZNE

Dyskurs na temat wielkich osiedli mieszkaniowych przez długie lata był zabetonowany – już w momencie ich powstawania pojawiły się w literackim i społecznym obiegu frazy *betonowa pustynia*, *betonowa wieś*, *mrówkowce*, *blokowiska*. Po roku 1989 zagościły w publicystyce terminy *blokersi*, *getto*, *slumsy*, pogarszając opinie o osiedlach, którą ich mieszkańcy chyba niezbyt się przejmowali. W ostatnich latach o osiedlach zaczęto myśleć inaczej – nie tylko w kategoriach sentymentu, ale także z podziwem dla rozmachu urbanistycznego projektu i zadziwiającej funkcjonalności niektórych rozwiązań, wcześniej uznawanych za element „niehumanitarnej” i „totalitarnej planowania”.

Bloki w wielkich osiedlach pokryła pastelowa termomodernizacja, ale zmiany w nich zachodzące są znacznie ciekawsze niż naskórkowa zmiana estetyczna. Koncepcje urządzenia życia zbiorowego osiedli mieszkaniowych w niektórych obszarach okazują się funkcjonalne, w innych – tworzą problemy i rodzaj konflikty. Przemiany polskich miast wymagają m. in. rewizji typologii wielkich osiedli mieszkaniowych uwzględniającej zmiany składu społecznego, otoczenia architektonicznego, stanu dekapitalizacji osiedli. O tych zmianach chcemy rozmawiać podczas konferencji, proponując uczestnikom następujące obszary do dyskusji:

- (1) Przemiany składu społeczno-demograficznego osiedli (ruch migracyjny, proces starzenia się osiedli, gentryfikacja, konflikty między nowymi a zasiedzonymi mieszkańcami);
- (2) Mieszkanie w bloku widziane z perspektywy współczesnych mieszkańców (biografie mieszkaniowe, ucentrowienie domu, egalitaryzm i patriarchalizm mieszkaniowy, prezentacje fasadowe mieszkań, przemiany więzi sąsiedzkich, sąsiedztw, kontrola społeczna i mikroorganizacje osiedlowe, specyfika wielkiego osiedla mieszkaniowego);
- (3) Osiedla mieszkaniowe w strukturze miasta neoliberalnego (otoczenie urbanistyczne, pozycja na rynku mieszkaniowym, nowy i stary urbanizm, funkcje społeczne nowych i rewitalizowanych osiedli, układ urbanistyczny osiedla jako podstawa identyfikacji z osiedlem, formy aktywności osiedlowej, inicjatywy osiedlowe i budżety partycypacyjne, konflikty osiedlowe i lokalizacyjne);
- (4) Zarządzanie osiedlami mieszkaniowymi (spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty, rady osiedla, władze miasta, deweloperzy, inwestorzy, ruchy miejskie). Wielkie osiedla mieszkaniowe w politykach miejskich.
- (5) Osiedla mieszkaniowe jako fenomen kulturowy. Zmieniający się dyskurs osiedla mieszkaniowego (kultura osiedlowa, dzisiejsze znaczenie domów kultury i klubów osiedlowych, zmiany obrazów osiedli w świadomości mieszkańców, animatorzy społeczni aktywizujący małe środowiska sąsiedzkie, procesy poszukiwania zaginionej ciągłości osiedli, pamięć i tożsamość osiedli)

40 lat temu ukazała się praca zbiorowa pt. *Studia nad osiedlami* z tekstami m. in. A. Wallisa, W. Siemińskiego, T. Burgera – to dobra okazja, żeby wznowić socjologiczne prace badawcze nad osiedlami mieszkaniowymi. Mamy nadzieję, że nasze spotkanie przysłuży się ożywieniu polskiego fenomenu „socjologii osiedlowej” (Jałowiecki, Szczepański 2009: 387).

Obrady rozpoczniemy od dwóch wykładów wprowadzające do dalszych dyskusji. Wygłoszą je znakomici badacze i znawcy problematyki wielkich osiedli mieszkaniowych: Dr hab. Ewa Szafrąńska (Instytut Geografii Miast i Turyzmu UŁ), autorka monografii *Wielkie osiedla mieszkaniowe w mieście postsocjalistycznym. Geneza, rozwój, przemiany, percepcja* (2016) oraz dr hab. inż. arch. Grzegorz Wojtkun (Katedra Mieszkalnictwa i Podstaw Techniczno-Ekologicznych Architektury ZUT), autor m. in. książek *Wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe. Wizje a rzeczywistość* (2008) i *Osiedla mieszkaniowe w strukturze miasta XX wieku* (2004).

Ważnym punktem odniesienia dla naszych rozważań będzie również film pt. *Bloki* (2017). Podczas konferencji odbędzie się projekcja filmu i spotkanie z reżyserem Konradem Królikowskim, socjologiem z wykształcenia. Pokazywany na krajowych i zagranicznych festiwalach dokument portretujący fenomen architektury osiedli mieszkaniowych spotyka się z interesującymi reakcjami – o recepcji tego obrazu mamy nadzieję porozmawiać wspólnie z twórcą.

Zapraszamy do nadsyłania referatów (prosimy skorzystać z pliku formularza zgłoszeniowego) na adres robert.bartlomiejski@usz.edu.pl. Na Państwa zgłoszenia z abstraktami czekamy do 30 września 2018 r.

Opłata konferencyjna:

Wpłaty w wysokości **300 zł** prosimy dokonywać na konto USz :

ING Bank Śląski SA 46 1050 1559 1000 0022 8790 4474.

W tytule opłaty należy podać numer subkonta: 0057

Organizatorzy zapewniają (osobom, które wniosły opłatę) obiad pierwszego i drugiego dnia konferencji, poczęstunek kawowy, materiały konferencyjne.

Rada naukowa konferencji:

Iwona Borowik (UWr)
Małgorzata Dymnicka (PG)
Jacek Kotus (UAM)
Agnieszka Michalska-Żyła (UŁ)
Tomasz Nawrocki (UŚ)
Waldemar Siemiński (KIPPiM)
Marta Smagacz-Poziemska (UJ)
Ewa Szafranska (UŁ)
Marek S. Szczepański (UŚ)
Grzegorz Wojtkun (ZUT)

Komitet organizacyjny:

Maciej Kowalewski (Zakład Socjologii Miasta IS, USz) maciej.kowalewski@usz.edu.pl

Robert Bartłomiejski (Zakład Socjologii Miasta, IS USz) robert.bartlomiejski@usz.edu.pl